

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2007. november 6.

OROSZ NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Általános útmutató

Kedves Javító Tanárok!

Javasoljuk, hogy az Olvasott szöveg értése, a Nyelvhelyesség és a Hallott szöveg értése vizsgarészek feladatai után található számozott szürke mezőkben a helyes megoldást jellel jelöljék.

A feladatpontokat és a vizsgapontokat a feladatlapok utolsó oldalán található táblázatba értelemszerűen írják be.

Az Íráskészség vizsgarész feladatlapján a jobb oldalon található margón jelöljék a vizsgázók hibáit.

I. Olvasott szöveg értése

Általános útmutató

1. Jó megoldásként a javítási és értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el. A szöveges beírást igénylő feladatoknál a javító tanár dönti el, hogy a megoldás tartalmazza-e a javítási útmutatóban megadott tartalmi elemeket.
2. Minden jó megoldás 1 pontot ér. Félpont és többletpont nem adható.
3. Helyesírási és nyelvhelyességi hibáért nem vonunk le pontot.
4. A feladatpontok száma megegyezik a vizsgapontok számával.

Részletes útmutató

1. feladat

1.	сочинять / писать стихи
2.	это мешает другим пассажирам /некоторые пассажиры спят в вагоне / в японском обществе это табу
3.	ей всего 21 год
4.	древняя японская форма стихосложения
5.	любви и о людях
6.	на английском языке
7.	по радио

2. feladat

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
К	В	Д	Б	Ж	Г	А	Е	И

3. feladat

17.	Президентом интернет-компании Google.
18.	С /университетским/ другом Ларри Пейджем.
19.	Его родители эмигрировали туда.
20.	Как типичный яппи.
21.	Ходит в русский ресторан /и знакомит коллег с русскими блюдами/. С родителями говорит по-русски.
22.	Папа – преподавателем в университете, а мама – специалистом NASA.
23.	В раннем детстве.
24.	В первом классе он/Сергей написал домашнее задание на компьютере.
25.	В Мэрилендском и Стренфордском университетах.
26.	Поисковик по файлам /в формате HTML/.
27.	Деньги дал Энди Бектолшайм / основатель Microsystems/.
28.	Он создаёт хорошие условия работы.
29.	Организационной работой.
30.	Информация автоматически будет поступать к людям. / Не нужен будет поиск.

II. Nyelvhelyesség

Általános útmutató

1. A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Variációk megadásakor nem adható pont, még akkor sem, ha közöttük van jó megoldás.
3. Az elérhető maximális vizsgapontszám: 30.

A feladatpontok átszámítása vizsgapontokra:

feladatpont	vizsgapont
40	30
39	30
38	29
37	28
36	27
35	27
34	26
33	25
32	24
31	24
30	23
29	22
28	21
27	21
26	20
25	19
24	18
23	18
22	17
21	16

feladatpont	vizsgapont
20	15
19	15
18	14
17	13
16	12
15	12
14	11
13	10
12	9
11	9
10	8
9	7
8	6
7	6
6	5
5	4
4	3
3	3
2	2
1	1
0	0

Részletes útmutató

1. feladat

1.	от
2.	с
3.	на
4.	к
5.	из

6.	в
7.	на
8.	Ø
9.	в

2. feladat

10-11-12.	для двуязычных детей
13-14.	лучшими преподавателями
15.	слова
16-17.	для неё
18.	ей
19-20-21.	в семи классах

3. feladat

22.	встретить Весну
23.	Масленичный блин
24.	религиозный праздник
25.	не отказывать себе
26.	за семь недель
27.	близкого тепла
28.	символом солнца
29.	менялась жизнь
30.	при котором

4. feladat

31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.
А	Б	Г	В	А	Б	А	В	Г	А

III. Hallott szöveg értése

Általános útmutató

1. Jó megoldásként a javítási és értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el. A szöveges beírást igénylő feladatoknál a javító tanár dönti el, hogy a megoldás tartalmazza-e a javítási útmutatóban megadott tartalmi elemeket.
2. Minden jó megoldás 1 pontot ér. Félpont és többletpont nem adható.
4. Helyesírási és nyelvhelyességi hibáért nem vonunk le pontot.
5. Az elérhető maximális vizsgapontszám: 30

A feladatpontok átszámítása vizsgapontokra:

feladatpont	vizsgapont
22	30
21	29
20	28
19	26
18	25
17	24
16	22
15	21
14	20
13	18
12	17
11	15

feladatpont	vizsgapont
10	14
9	13
8	11
7	10
6	9
5	7
4	6
3	5
2	3
1	2
0	0

Részletes útmutató

1. feladat

1. Школьный центр при Эрмитаже был открыт в 1993 году.
2. Школьный центр занимается только организацией лекций для школьников.
3. Посещают лекции только дети, которые могут приходить туда без родителей.
4. Абонементы на лекции продаются с 4 сентября.
5. Лекции проходят после обеда.
6. Лекции начинаются с октября.

—
—
—
+
—
+

2. feladat

7.	О продолжительности жизни.
8.	58 лет.
9.	(Известный) Биолог.
10.	Давно. / В семидесятые годы. / При Советском Союзе.
11.	О биологических.
12.	Они стали сенсацией.
13.	Социальные.
14.	Стабильной.
15.	Стрессом.
16.	На 10-15 лет.

3. feladat

17.	весной
18.	пляж
19.	Китае
20.	украшения или деньги
21.	деньги
22.	предметы для кухни

A kazettán elhangzó szövegek:

1.

Школьный лекторий музея Эрмитаж

Всю жизнь можно открывать для себя и узнавать всё новое и новое об Эрмитаже. Знакомство с ним лучше всего начинать с детства. Именно для этих целей в 1939 году в Эрмитаже и был создан Школьный центр. Его работа разнообразна и многопланова: кружки, клубы, студии, экскурсии, компьютерный образовательный центр. Здесь же работает и Школьный лекторий. Для разных возрастных категорий предлагаются разные курсы лекций по искусству. Каждый год Эрмитаж заранее готовится к приходу своих маленьких слушателей. Самые маленькие приходят сюда с родителями, повзрослев, приходят одни. Они находят здесь знания, которые помогают им в усвоении школьной программы. Но дело не только в этом, они становятся культурными и образованными людьми, которые глубоко понимают и любят искусство. Лекции читаются в Эрмитажном лектории по адресу набережная Мойки, 45. Именно там с 4 сентября можно купить абонементы на все циклы лекций. Для детей младшего школьного возраста с родителями предлагаем новый курс «Искусство вокруг нас», который рассчитан на полгода и включает 7 лекций. Начало лекций в 11 часов утра.

Занятия в лектории не просто лекции, но и активный диалог, главными участниками которого становятся сами дети. Ждём вас! Первая лекция этого абонемента состоится 9 октября.

2.

С вами программа «Интересный собеседник». Добрый день, дорогие друзья! Тема нашего сегодняшнего разговора касается всех без исключения. Мы будем говорить о продолжительности жизни человека. Недавно были опубликованы статистические

данные за последние десять лет. Средняя продолжительность жизни российских мужчин самая низкая в Европе – около 58 лет, а российских женщин – 72 года. В чём здесь дело? Почему в России живут так мало? С этими вопросами мы обратились к известному биологу, профессору Михаилу Николаевичу Разумовскому.

- Михаил Николаевич, вас хорошо знают в научных кругах как специалиста по проблеме продолжительности человеческой жизни. Когда вы начали заниматься этой проблемой?

- Очень давно, ещё в семидесятые годы прошлого века, то есть ещё при Советском Союзе. Проблема это не новая, она во все времена волновала людей. Они всегда хотели узнать секрет долгой жизни.

- Михаил Николаевич, можно ли сказать, что проблема старения – это чисто биологическая проблема, иными словами, можно ли сказать, что в продолжительности жизни человека главную роль играют генетика человека и здоровый образ жизни?

- Всё это, конечно, важно. И то, в какой семье родился человек, какие болезни он получил «по наследству» от родителей, какой образ жизни он ведёт, как питается. Это биологические факторы. Они хорошо известны в научной литературе, о них много говорят в средствах массовой информации. Ничего нового и интересного я вам об этом не расскажу.

- А что показывают результаты вашего исследования? Почему они стали такой сенсацией?

- Результаты нашего исследования показали, что продолжительность жизни человека зависит, в первую очередь, не от биологических, а от социальных причин.

- Вы имеете в виду уровень жизни, проще говоря, богатство или бедность?

- Нет, совсем другие факторы. Мы считаем, что на продолжительность жизни человека влияет среда, в которой он живёт, точнее не сама среда, а её стабильность.

- Честно говоря, я вас не совсем понимаю. Объясните, пожалуйста, что вы имеете в виду.

- Попробую по порядку. Первый фактор: изменение места жительства. Люди, которые переселились в другую страну, стареют быстрее.

- Но почему?

- Переезд в другую страну – это трудный психологический процесс, это стресс. Даже в тех случаях, когда житель деревни переезжает в большой город. Такие люди по данным статистики живут на 10-15 лет меньше.

- Есть и другие факторы?

- Есть. Например, изменение статуса и образа жизни.

- А это как? Если вчера человек был бедным или просто скромным служащим, а сегодня он вдруг стал миллионером – это опасно?

- Да. Вот такой парадокс. Даже если у него теперь есть деньги на хорошее питание и хороших врачей, его старость придёт на 10-15 лет раньше.

- Понятно. Не в деньгах счастье?

- Да. В массе своей богатые люди не самые здоровые и не самые счастливые люди. Правда, их в обществе не так много. Но и с основной массой населения положение не лучше. Для всех остальных тоже важна стабильность жизни, уверенность в завтрашнем дне на земле, где родились они сами и где жили их родители, бабушки и бабушки.

- Это и есть секрет долголетия человека?

- Нет, не совсем. Это секрет здоровья нации.

3.

Скоро Новый год. Ёлка, украшенная игрушками и гирляндами, под которой прячутся подарки, богатый стол с огромным количеством блюд и напитков – эти традиции с удовольствием поддерживают и передают из поколения в поколение русские. А как это происходит в других странах? Ну, начнём с того, что не во всех странах он приходит 31 декабря. На Востоке – в Японии, Китае, Корее – он приходит весной. Во-вторых, не везде этот зимний праздник символизируется белым пушистым снегом. В южных странах атмосфера новогодней ночи – это пальмы, фрукты, горячий песок. А в Австралии загорелый Санта Клаус разгуливает по пляжу и раздаёт людям подарки. А теперь о подарках! Что дарят на Новый год в других странах? В Китае, например, это целый ритуал. Легче запомнить, что дарить не принято: сыр, столовое вино и часы. А в Японии нельзя дарить цветы. Если житель Румынии угостит вас сладким пирожком, будьте осторожны! Вы можете найти в нём и украшения, и деньги. Если вы нашли деньги, это прекрасно: год будет богатым. А в Норвегии принято угощать не только людей, но и животных и птиц. В России на Новый год дарят всё, что хотят. Правда, несколько советов мы всё-таки можем вам дать. Подготовка подарков – одна из самых приятных предновогодних забот. Удачно выбранный подарок вызывает радость и восхищение. А неудачно выбранный ... Чтобы этого не произошло, помните, что Новый год – это праздник, от которого ждут чуда. Поэтому есть вещи, которые дарить нельзя. Правило первое: никому не дарите деньги, это скучно и прозаично. Правило второе: не покупайте в подарок женщинам предметы для кухни: кастрюли, сковородки, ножи, фартуки, они это ненавидят. Правило третье: нельзя дарить школьникам школьные принадлежности, это уже просто садизм! И, наконец, правило четвёртое: не дарите одежду людям, в чьих размерах и вкусах вы не уверены. Запомните эти правила, и успех вам обеспечен!

IV. Íráskészség - Emelt szint

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott **értékelési szempontokon** alapul. Mindegyik írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot **minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni**.

Az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	10 pont

2. Amennyiben a dolgozat a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.

4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Szókincs és kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni. Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Amennyiben a dolgozat a Szókincs és kifejezésmód szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondatszerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni. Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés nyelvtani és helyesírási hibáit is figyelembe kell venni.

Amennyiben a dolgozat a Nyelvtan, helyesírás szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

Javítási jelrendszer*Szókincs, kifejezőmód*

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = lexikai hiba,

aláhúzás + i = ismétlődő lexikai hiba,

—————
 i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,

nyíl = szórendi hiba,

→
aláhúzás + i = ismétlődő hiba.

—————
i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (emelt szint 1. feladat)

Szókincs, kifejezésmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.	A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos. Rendszeres hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	5 pont
Szövegalkotás	5 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont

2. Amennyiben a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.

4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat,
- megfelelően kifejtette és indokolta-e véleményét.

A témakifejtés során a vizsgázónak a megadott témát tágabb kontextusba kell helyezni, továbbá ki kell fejtenie, és érvekkel alá kell támasztania véleményét (valamelyik irányító szempont kapcsán). A vizsgázónak mind az öt irányító szempontra ki kell térnie dolgozatában. Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot csak személyes vonatkozásban tárgyal, az irányító szempont kifejtése csak részben megfelelő. Amennyiben a vizsgázó szó szerint átvesz egy vagy több mondatot a gondolati segítséget nyújtó segédanyagból, a lemásolt rész nem vehető figyelembe az adott irányító szempont értékelésekor. Egy szinten belül (4–3 vagy 2–1) az irányító szempontok kifejtésének részletessége értékelhető.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a Szókincs, kifejezőmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontoknál.

Amennyiben a dolgozat a Tartalom szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok, valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentés szintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különböző névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

A Szövegalkotás szempontnál a Tartalom szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A 4–3 és a 2–1 pontos sávoknál a formailag nem megfelelően tagolt szövegeket az alacsonyabb pontszámmal kell értékelni. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a formailag tagolt, de kevésbé logikus felépítésű szövegek nem értékelhetők az alacsonyabb pontszámmal.

Amennyiben a dolgozat a Szövegalkotás szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

Szókincs és kifejezés mód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a Szókincs, kifejezés mód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Amennyiben a dolgozat a Szókincs és kifejezés mód szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondatban, az alakban és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondatszerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni. Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Amennyiben a dolgozat a Nyelvtan, helyesírás szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

Javítási jelrendszer

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a szempont sorszámának megadásával:

- ⊕ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2- (szám + mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A Tartalom szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezésmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- L = lexikai hiba,
- É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetatlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben használt jelek:

- aláhúzás = lexikai hiba,
- aláhúzás + i = ismétlődő lexikai hiba.

—————
 i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- G = nyelvtani (grammatikai) hiba,
- É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetatlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
- H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

- aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,
- √ (hiányjel) = hiányzik egy szó,
- nyíl = szórendi hiba,
- aláhúzás + i = ismétlődő hiba.

—————
 i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (emelt szint 2. feladat)

Tartalom

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó öt irányító szempont kifejtésével részletesen és megfelelő mélységben dolgozta ki a témát. Részletesen kifejtette, és érvekkel megfelelően alátámasztotta véleményét.	A vizsgázó négy - három irányító szempontot megfelelő mélységben dolgozott ki. Az ötödik szempontot csak részben, vagy egyáltalán nem tárgyalta. A vizsgázó törekedett arra, hogy részletesen kifejtse, és érvekkel alátámassza véleményét.	A vizsgázó nem fejtette ki részletesen véleményét, alig érvelt.	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki, de nem részletesen. A vizsgázó nem fejtette ki megfelelően véleményét.

Szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió. A szöveg formai tagolása megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése nagyrészt logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra. A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. Sok a gondolati ismétlés. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra. Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.

Szókincs, kifejezés mód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.	A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondatszerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondatszerkesztése nem kellően változatos. Rendszeres hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.